

Suomalainen karjatila vuonna 2100

Lyhyt raportti Suomen maataloudesta viimeisen 80 vuoden ajalta

Suomalaiset maito- ja lihatilat kokivat pohjakosketuksen 2010-luvulla kannattavuudessa ja joutuivat yhteiskunnallisessa keskustelussa arvostelun syntipukiksi, mutta nyt vuonna 2100 tilanne on kääntynyt aivan pääläelleen: karjatilat ja niiden lähiympäristö kukoistavat.

Mitä siis tapahtui?

Kaikkihan lähti siitä kun miljoonat suomalaiset halusivat muuttaa maalle elämään mahdollisimman lähelle luonnonrauhaa ja pyrkimään omavaraistalouteen. Näin tapahtui 2030-luvulla, jolloin nämä arvot nousivat jälleen suosioon.

Kukaan ei puhu nykyisin karjatalouden päästöistä juuri mitään, sillä Suomi ja sen karjatalous todella saavuttivat hiilineutraaliutensa vuonna 2035. Maamme on nykyisin maailman johtavimmista edistyksekkäistä ja ekologista maataloutta kehittäivistä valtioista. Vuonna 2040 EU kaatui direktiiviensä osalta omaan mahdottomuuteensa sovittaa kaikki jäsenmaat yhteen muottiin maatalouden kohdalla, ja sen tilalle perustettiin maailmanlaajuinen neuvontajärjestö, jota johtavat suomalaiset tilalliset entisaikojen osuuskuntien periaatteilla. Se antaa neuvoja muun muassa kuinka tuottaa omalle kansalleen puhdasta lähiruokaa. (Jos joku ei muista, miksi Suomi sai neuvostossa johtoaseman, niin siksi, että ilmastonmuutoksen myötä parhaimmat viljely- ja karjankasvatusympäristöt ovat nykyisin täällä Pohjolan perukoilla).

Siispä Suomessa nykyisin karjatilojen osalta arki sujuu suhteellisen hyvin, sillä meillä jälleen kannustetaan kaikkia tilakokoja pienestä, keskikokoisiin ja suuriin. Pienimmillä tiloilla on vain yksi lehmä ja suurimmilla tiloilla saa olla korkeintaan 200 yksilöä. Enää pelkästään iso ei ole kaunista.

Kannattavuus on suorastaan räjähtänyt kasvuun ja karjatilojen määrä on kaksinkertaistunut vuoteen 2020 verrattuna, myös nautojen määrä on kasvanut uudelleen, vuosikymmenten tauon jälkeen, miljoonaluokkaan. Holstein-rotuiset ovat säilyttäneet suosionsa 80 vuodessa, mutta ayrshiret ovat lähes hävinneet navetoista ja jerseyt ovat lunastaneet niiden paikat suomalaisilla maitotiloilla. Suomenkarja on suosittua, ja jokaiselta tilalla asustaa vähintään yksi puhdas alkuperäisrodun edustaja geenipankki syistä. Edellisen vuosisadan suosittujen liharotujen lisäksi Suomessa navetoista löytyy useita vesipuhveleita ja hauskan raidallista gallowayta. Lisäksi osa vuosia sitten lakkautetuista koulutiloista on jälleen aloittanut toimintansa uudelleen, sillä varsinkin suuri määrä uusista karjatilallisista kaipaavat kipeästi alansa koulutusta.

Navetat ja pellolla tapahtuneet työt ovat automatisoituneet tilan koosta riippumatta. Kaikki ruokintajärjestelmät ovat tietokoneohjattuja. Robottitraktorit ja -pienkuormaajat tekevät ja jakavat apetta itsenäisesti, kun navetassa automaattiset sensorit havaitsevat ruokintapöydän olevan lähes tyhjillään. Myös automatisoitua lypsyjärjestelmää suositellaan inhimillisten virheiden välttämiseksi ja parhaimman maidon laadun takaamiseksi. Kuitenkin asemalypsillä lypsäminen ihmisen suorittamana on noussut suosioon juuri omavaraistalouden myötä. Ihminen on kuitenkin edelleen tärkeässä roolissa nautojen hyvinvoinnin tarkkailussa, sillä siihen tiloilla jää eniten aikaa automaation myötä ja siihen halutaan erityisesti panostaa.

Nykyisin navetat ovat erikokoisia pihattoja, mutta myös eräänlaisia hyvinvointilaitoksia naudoille kuin ihmisillekin. Vuosikymmeniä sitten idea virtuaalilaseja käyttävistä lehmistä koettiin naurettavana, mutta nyt se on osa naudoille kuuluvaa hoitoa: eläimen sairastuttua VR-lasit laitetaan sen päähän, jotta se kokisi olonsa mahdollisimman mukavaksi. Taas ihmisille navetoissa työskentelystä on tullut osa psykologista hoitosuunnitelmaa: lehmästä on tullut terapiaeläin tuotantoelämänsä ohella. Lempeiden lehmien kanssa

työskentelyn on todistettu parantavan mielialaa, ja mikä olisikaan ihanampaa kuin ottaa työn lomassa pienet torkut pehmeillä oljilla rauhallisen ja lämpöisen lehmän vieressä.

Tiloilla on yleisesti ottaen edellisten vuosikymmenten tapaan yksi päätuotantosunta eli maito- tai liha, mutta nykyisin Suomen maataloudellinen lainsäädäntö määrää, että kaikki 20km säteellä olevien karjatilojen pitää perustaa tuotteilleen tilojen yhteinen jatkojalostuslaitos ja sen yhteyteen myymälä sekä ravintola kuluttajia varten. Määräyksiin kuuluu myös se, että jokaisen tilan on ruokittava karjansa aperuokinnalla sisältäen suomalaista viljaa ja nurmea, jotta rehuhävikki voitaisiin minimoida mahdollisimman pieneksi.

Nykyisin yhtä tilaa kohden on myös vähintään yksi urakoitsija robottitraktoreineen, jotka hoitavat rehunteon. Tämä kuuluu karjatilallisten maataloustukiin konkreettisenä tukena valtion osalta. Näin ollen maatalous työllistää paljon suomalaisia, jopa aavistuksen enemmän kuin ennen.

Maatiloista on tullut kylien sydämiä sekä kohtaamispaikkoja, kun esimerkiksi aikoinaan ruokakaupoiksi kutsutut paikat lakkasivat olemasta siinä muodossa, mitä ne olivat noin 80 vuotta sitten. Kylien keskustat ovat siirtyneet karjatilojen yhteyteen.

Toivottavasti tämä maataloudellinen nousukausi kestää pitkälle tulevaisuuteen!

Tämän utopistisen, mutta toden raportin antoi KARJANTARKKAILIJA vuonna 2100.